

Список використаної літератури

1. Економічна безпека суб'єктів підприємництва. Навч. посіб. / За заг. ред. проф. М.І. Зубка. К., 2012. 226 с.
2. Коломієць Г.М., Ю.Г. Гузненков. Категорія «ризик» в дискусії сучасної економічної теорії / Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Економічна серія. 2010. № 921
3. Хома І. Б. Структурно-функціональна діагностика рівня економічної безпеки. Монографія. Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2010.

БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Шкребінь Р. П., аспірант, Харківський національний економічний університет імені С.Кузнеця, м. Харків

Ускладнення та динамізм зовнішнього середовища, техніко-технологічні та ринкові зміни, кризові явища, загострення конкуренції вимагають від підприємств відповідної моделі поведінки через реалізацію інновацій у продуктах та послугах, ключових бізнес-процесах. Тому важливими є становлення й реалізація принципово нової безпекоорієнтованої системи управління інноваційним розвитком підприємства – активного пошуку, забезпечення стійкості та надійності бізнес-процесів, створення та ефективного використання стратегічних можливостей та здатностей на засадах адекватної методологічної бази - нових концептуальних ідей, організаційних знань, стратегічних підходів, інформаційно-аналітичного інструментарію.

Враховуючи той факт, що інновації підприємства виступають як технологічні, організаційно-структурні зміни у виробництві продукції та послугах, необхідним є визначення підходу та методичного забезпечення, що дозволять успішно розробляти та реалізовувати зазначені типи змін за рахунок дії механізмів безпеки стратегій інноваційного розвитку.

Вирішенню безпекового аспекту проблем щодо стратегічного управління інноваційною діяльністю підприємств присвячено наукові праці таких провідних вчених: І. Ансоффа, В. М. Гейця, Дж. Гоуса, А. П. Градова, М. Джонсона, С.Ентоні, С. М. Ілляшенка, М. О. Кизима, Г.В. Козаченко, О. Є. Кузьміна, Т. Лівіта, О.М. Ляшенко, А. Мейера, І.П. Мігус, А.П. Наливайка, Е. Олтмана, І.П. Отенко, Дж. Синфілда, Р. Холла, С. В. Філіппової, Й. Шумпетера. Дослідники розглядають сучасні концепції, передумови, методи та моделі управління економічною безпекою в процесах інноваційної діяльності підприємств. Однак, слід підкреслити, що економічні умови функціонування вітчизняних підприємств швидко змінюються та суттєво відрізняються від міжнародної практики, тому постає необхідність оновлення існуючих підходів та методів, теоретичних та методичних положень з метою їх застосування для забезпечення безпеки та активізації розвитку вітчизняних підприємств.

З метою забезпечення безпеки інноваційного розвитку та розробки відповідних інструментів необхідно розкрити комплексний характер інновацій, різноманітність сфер та способів їх використання, методів управління нововведеннями та інструментів стратегічної аналітики. Аналіз класифікаційних ознак інновацій, їх властивостей та характерних особливостей дозволить сформулювати певні вимоги до механізмів забезпечення безпеки їх розроблення та впровадження на підприємствах. В економічній теорії сформовано типологію процесів нововведень, до виділених ознак якої відносять: значення і ефективність; зміст та характер; ступінь новизни; сферу застосування; масштабність інноваційних змін [1 - 6].

За ознакою значення та ефективності новизни виділяють базисні/удосконалюючі та (поліпшуючі)/псевдо інновації. До базисних відносять інновації, які є принципово новими продуктами та технологіями для галузі, реалізують великі науково-технічні розробки є основою формування технологій нового покоління, що не мають аналогів у вітчизняній та світовій практиці. Кластери базисних інновацій є основою для формування нового технологічного укладу, визначають його структуру. Так, структуру сучасного п'ятого технологічного укладу, його ядро, визначають: мікроелектроніка, біотехнологія й інформатика [1, с. 20]. Всесвітній економічний форум, що проводиться в Давосі, щорічно публікує доповідь, в якій визначено головні технологічні тенденції року. Так, член ради Даоського економічного форуму, Нубар Афеян зазначає, що «технології стали найвеличезним провідником змін у сучасному світі. Без ризику це не обходиться, але позитивні технологічні прориви обіцяють дати новаторські рішення найневідкладних світових проблем сучасності – від нестачі ресурсів до глобальних змін оточуючого середовища». Таким чином, звертається увага на найбільш значимі загрози та ризики в світовому інноваційному процесі технологічних змін. З десяти визначених найбільш суттєвими інноваційних технологій половина присвячена процесам: виробництва наноструктурованих графітних матеріалів, видобутку металів з концентрату морської води при її опрісненні, збереженню електричної енергії в промислових масштабах, нанодротовим батареям, дисплею без екрану [7]. Для таких інновацій, що мають радикальний характер змін, характерним є високий ступінь невизначеності зовнішнього середовища.

Група дослідників С.Ентоні, М.Джонсон, Дж. Синфілд, Е. Олтман представили концепцію «підривних інновацій» (disruptive innovations) [5]. Такий вид інновацій представляє «радикальне спрощення, здешевлення та більш зручного для користувача продукту». Для порівняння з «підривними інноваціями» (sustaining innovations) були виділено вид «підтримуючих інновацій» таких, що «підтримували устояні траєкторії удосконалення товарних характеристик та пропонували вимогливим покупцям удосконалену продукцію»[5, с. 28]. Автори цієї концепції стверджують, що підтримуючі інновації будуть найкращим вибором для досягнення цілей «перероблення або створення нового ринку, або захисту», й тому необхідно застосовувати «підривні стратегії».

Принципами реалізації підривних інновацій, що створюють безпеку та підтримку інноваційному розвитку, виступають:

«надлишок якості», що створює умови для дестабілізації. Таке становище визвано тим, що компанії для отримання прибутку часто перевищують вимоги ринку, тобто вони виробляють товари з надлишковими характеристиками для звичайного покупця;

«порушення правил», так як їх пропозиції, як правило, перевищують пропозиції конкурентів по традиційним параметрам. Ознаками підривних інновацій виступають простота, зручність, відкритість, доступність;

причиною дестабілізації виступає «інновація, що заснована на бізнес-моделі». Дійсний дестабілізуючий потенціал інновації знаходиться ні в характеристиках та властивостях пропозиції, а в бізнес - моделі, на основі якої створюється товар або послуга. Тому при формуванні інформаційно-аналітичного забезпечення необхідно враховувати характеристики нових ринкових умов, організаційних форм співробітництва та комунікацій з новими партнерами, постачальниками та каналами.

З огляду на реалізацію нових типів інновацій, що досліджуються теоретиками та практиками стратегічного управління, представляється необхідним виділення об'єктного, процесного та інструментального аспектів, що дозволяє сфокусувати увагу на значимих елементах безпеки інноваційного розвитку підприємства: вдосконалення нормативної бази та дотримання вимог до документів на всіх рівнях управління інноваціями від ідеї та вибору до впровадження у виробництво та виведення на ринок; розробленні та реалізація Державних інноваційних програм та механізмів контролю за інноваційною діяльністю; створення умов для нових організаційних форми інноваційних підприємств - віртуальні; бізнес-інкубатори; венчурні підприємства та фонди; науково-дослідні консорціуми; технопарки; розроблення методологічної платформи інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту. Складовими стратегічної аналітики безпекорієнтованого управління розвитком підприємства є: концептуалізація (бізнес-концепція), моделювання (бізнес-модель), стратегія (реалізація бізнес-моделі), методи та інструменти аналізу, оцінювання, діагностики, моніторингу та контролю.

Список використаної літератури:

1. Управління інноваціями / За ред. А. І. Сухорукова. – К.: Вид. дім „Комп'ютерпрес”, 2003. – 208 с.;
2. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Харків: Константа, 2006. – 272 с. ;
3. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія / Г. В. Козаченко, В. П. Пономарьов, О. М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.;
4. Джонсон М. Обновление бизнес-модели / Джонсон М., Кристенсен К., Кагерман Х. // Harvard Business Review. – 2009. – № 3. – С.63–68.;
5. Энтони С. Руководство инноватора: Как выйти на новых потребителей за счет упрощения и удешевления продукта / Энтони С., Джонсон М., Синфилж Дж., Олтман Э.; Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишерз: Издательство Юрайт, 2011. – 346 с.;

6. Отенко І.П. Формування аналітичного інструментарію для оцінки економічної безпеки підприємства / І.П.Отенко, І.А.Яртим//Розділ в монографії Моделирование и информационные технологии в исследовании социально-экономических систем: теория и практика. Под ред. докт.экон.наук, проф. В.С. Пономаренко, докт.экон.наук, проф. Т.С. Клебановой. Бердянск, ФЛ-П Ткачук А.В., 2014.- С. 426-438;

7. Інформація Всесвітнього економічного форуму „The Global Competitiveness Report” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>.

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «СКАДІ РК»

*Шкурко О. В., канд. екон. наук, Немашколо Я. С., студентка,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Здатність підприємства вчасно та в повному обсязі розраховуватися за плановими платежами та терміновими зобов'язаннями, підтримуючи при цьому звичайний темп господарської діяльності, є однією із вимог фінансової стабільності підприємства та його конкурентоспроможності. Ефективність діяльності будь-якого підприємства насамперед залежить від швидкості та якості здійснення ним розрахунків за своїми зобов'язаннями перед контрагентами. Питання розрахунків з покупцями та постачальниками розглядали такі науковці, як Борисов А.Б., Бутинець Ф.Ф., Василенко Ю.А., Горецька Л.Л., Голов С.Ф., Загородній А.Г., Костюченко В.М., Пархоменко В.М.

Документування обліку розрахунків з постачальниками та покупцями є важливою складовою процесу оперативного та якісного управління підприємством. Якщо на підприємстві не налагоджено документообіг розрахунків з постачальниками, тоді управління взагалі неефективне, оскільки зростає ймовірність штрафних санкцій через несвоєчасність сплати постачальникам або оприбуткування матеріалів, не контролюються дії матеріально відповідальних осіб, що загрожує інформаційній безпеці та знижує прибуток підприємства.

Основними джерелами даних для контролю розрахункових відносин за товарними операціями є первинні документи з обліку розрахунків з покупцями та постачальниками. Розрахунки з вітчизняними постачальниками та підрядниками проводяться на підставі документів постачальника: договір, накладних; рахунків-фактур; рахунків; актів приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг); податкових накладних; товарно-транспортних накладних.

Договір поставки є одним із найпоширеніших видів зобов'язань, що використовуються в підприємницькій діяльності. Укладання цього договору вбачається надзвичайно зручним як для юридичних осіб, так і для фізичних